

Uitkomsten enquête NmdM

Inleiding

Vanuit NmdM is een enquête opgesteld en uitgezet onder mensen die in Fryslân betrokken zijn bij de ontwikkeling van natuur. Dat is gedaan door deze enquête via social media, websites en nieuwsbrief van Natuer mei de Mienskip zelf, maar ook van alle aangesloten partners onder de aandacht te brengen bij 7.500 mensen die mogelijk betrokken zijn bij natuurontwikkeling. De enquête is kwalitatief van opzet. Doel van deze enquête is om bij deze doelgroep te weten te komen welke elementen uit de NmdM aanpak belangrijk gevonden worden en welke aanbevelingen deze doelgroep heeft voor de verdere uitvoering van NmdM. De resultaten hiervan zijn hieronder samengevat.

Samenvatting

Een 75 respondenten¹, merendeel grondeigenaren en/of werkzaam bij een natuurorganisatie, hebben deelgenomen aan de enquête. Van deze groep heeft het gros (83%) een of meerdere ervaringen met natuurontwikkeling. Het merendeel van de respondenten behoort dan ook tot de doelgroep.

Iets minder dan de helft van de 65 respondenten vindt vrijwilligheid bij natuurontwikkeling belangrijk tot zeer belangrijk. Een hoger percentage (80%) vindt maatwerk belangrijk/zeer belangrijk. Vergelijkbare percentages zijn te vinden als het gaat om het versnellen van natuurontwikkeling (84% vindt dit belangrijk/zeer belangrijk) en het koppelen van natuurontwikkeling aan andere doelen. Bijna alle 65 respondenten (88%) vindt samenwerking tussen landbouw- en natuurorganisaties belangrijk en vindt het belangrijk dat burgers en grondeigenaren betrokken worden (89% vindt dit belangrijk/zeer belangrijk). Over die betrokkenheid geeft 52 procent (van de 48 respondenten) aan mee te willen denken met de plannen en 44 procent wil meehelpen met de realisatie.

¹ 75 respondenten zijn begonnen met de enquête. Een aantal vragen zijn door enkele respondenten overgeslagen. Dit wordt vermeld in de uitkomsten.

Vernieuwing bij natuurontwikkeling wordt gesteund door driekwart van de respondenten alhoewel niet iedereen begrijpt waarom vernieuwing nodig is.

De respondenten geven ook een aantal aanbevelingen mee:

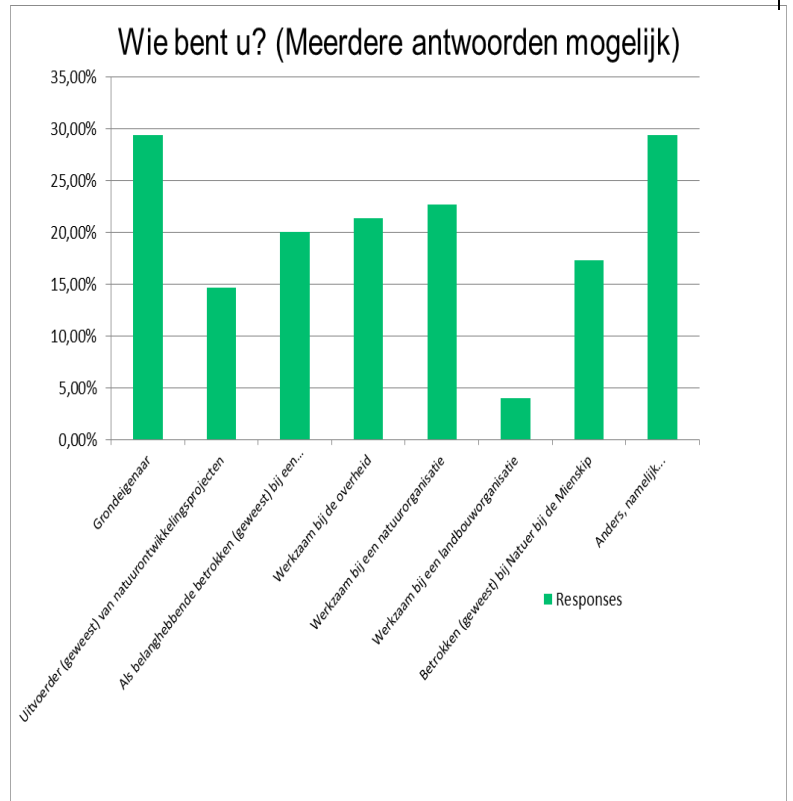
- Betrek anderen erbij met name dorpsbewoners/burgers (met grond en lokale kennis) en kinderen/jongeren
- Ga het gesprek aan met de mienskip, luister goed naar de boeren en laat zien waarom je het doet.
- Investeer meer als overheid en zorg tevens voor andere financieringsmogelijkheden.
- Ga gebiedsgericht te werk.
- Versnel door gewoon aan de slag te gaan (met praktische mensen) en zorg voor meer budget.
- laat resultaten zien en enthousiasmeer.
- En vooral *'doch it mei einoar! foar einoar'*.

Grotendeels gesloten vragen

Achtergrond respondenten

Aan de enquête hebben 75 respondenten meegedaan. De eerste twee vragen werd door iedereen beantwoord. De overige gesloten vragen door 65 respondenten. Het aantal respondenten wat de open vragen beantwoordten lag tussen de 46 en 61 respondenten.

Het merendeel (kleine 30%) van alle respondenten waren grondeigenaren gevolgd door betrokkenen die werkzaam zijn bij een natuurorganisatie. Eenzelfde aantal respondenten (29%) heeft een andere achtergrond zoals jager of natuurliefhebber.

Betrokkenheid bij natuurontwikkeling

Ruim 40 procent van de 65 respondenten heeft actief meegedaan aan een natuurontwikkelingsproject. Daarnaast geeft een derde van de respondenten aan een natuurontwikkelingsproject actief gevolgd te hebben in de media.

Vrijwilligheid

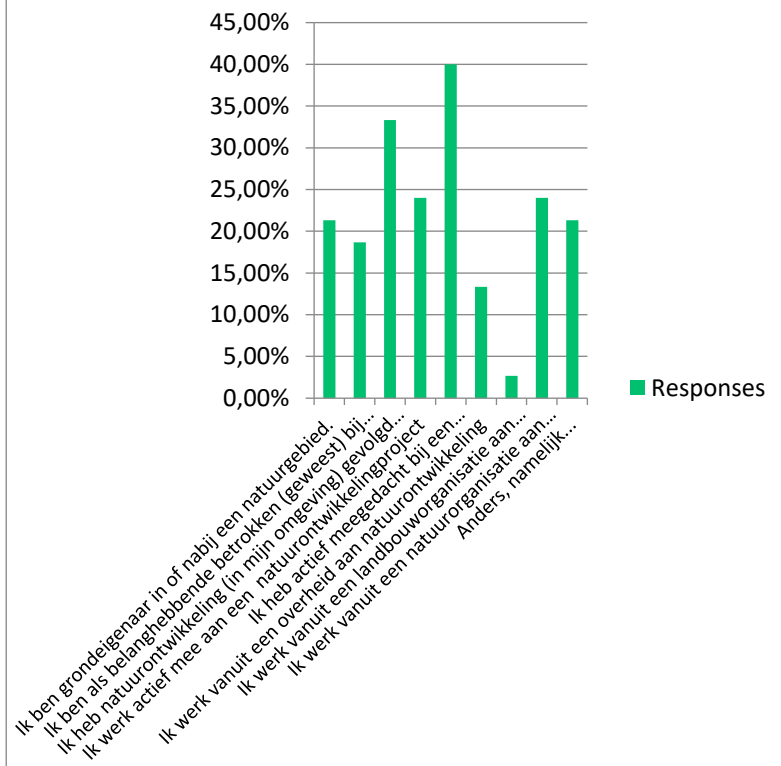
Iets minder dan de helft van de 65 respondenten vindt vrijwilligheid belangrijk bij natuurontwikkeling. Een 20 procent is de tegenovergestelde mening toegedaan en vindt dit (zeer) onbelangrijk. Het overige deel staat hier neutraal in (32%). Van de grondeigenaren blijkt meer dan de helft (58%) vrijwilligheid belangrijk/zeer belangrijk te vinden. Niet verrassend is dat op deze vraag uitgebreide en uiteenlopende

reacties worden gegeven. Een enkele is daar resoluut in 'Onteigening voor natuur past niet in vrije samenleving'. Een groot deel van de reacties gaat in op het verplichten onder voorwaarde ('Als maatschappelijk belang aantoonbaar groter is dan individueel belang dan mag je verplichten').

Maatwerk

Nagenoeg alle 65 respondenten (80%) vinden maatwerk bij natuuraanleg belangrijk tot zeer belangrijk. Een van de respondenten reageert vergelijkbaar met alle andere reacties: "Elke situatie is uniek en gelijk staat elke situatie ook weer in verbinding met al het andere in de omgeving. Dus ja ontwikkeling van natuur is

Welke ervaring heeft u met natuurontwikkeling? (Meerdere antwoorden mogelijk)

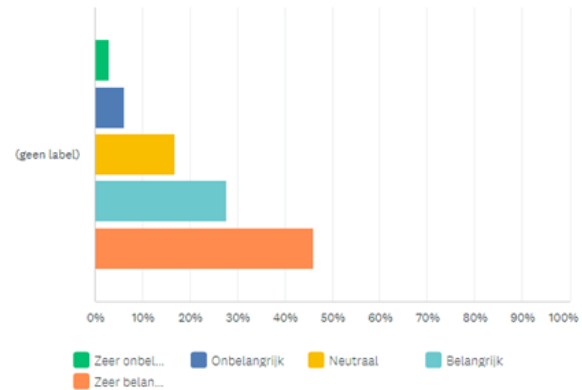
maatwerk en gelijk dient het te passen in een gebiedsplan welke bijvoorbeeld voortkomt uit een Basiskwaliteit Natuur."

Versnelling

Zo'n 84 procent van de 65 respondenten vindt versnelling in de aanleg van natuur belangrijk tot zeer belangrijk. Daarbij wordt bij de open vraag veelvuldig ingevuld om vaart te maken *'Het gaat al decennialang slechter met de natuur. Er is echt geen tijd meer te verliezen.'* En tevens aangegeven om dat wel zorgvuldig te doen *'Versnelling is goed zolang het goed gebeurt.'*

Hoe belangrijk vindt u de versnelling van de realisatie van natuur?

Beantwoord: 65 Overgeslagen: 10

Samenwerking landbouw- en natuurorganisaties

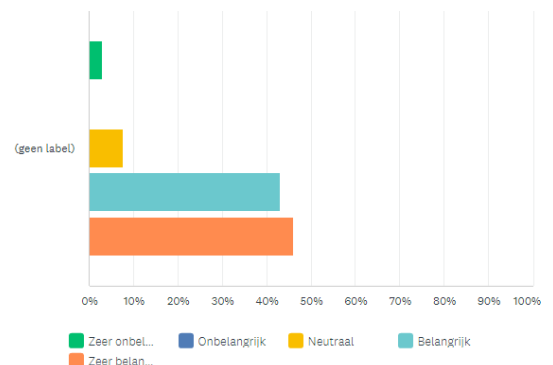
Nagenoeg iedereen (88%) van de 65 respondenten die hierop geantwoord hebben, vindt samenwerking belangrijk. Een aantal respondenten geeft dat aan met uitspraken als *'samen kom je uiteindelijk verder.'* Toch zijn een aantal respondenten kritisch zoals blijkt uit de opmerking: *'maar mag niet leiden naar nog meer vertraging'*.

Betrokkenheid burgers en grondeigenaren

Ook hier vindt nagenoeg 90 procent van de 65 respondenten het belangrijk om burgers en grondeigenaren te betrekken bij natuurrealisatie. De opmerkingen die gegeven werden op deze vraag bevestigen dit nogmaals.

Hoe belangrijk vindt u dat burgers/grondeigenaren betrokken worden bij de realisatie van natuur?

Beantwoord: 65 Overgeslagen: 10

Natuurontwikkelingen koppelen aan andere ontwikkelingen

Een driekwart van de 65 respondenten (74%) vindt dit een goed idee. En dat wordt onderschreven door de respondenten dat het niet anders kan of veel kansen biedt. Een aantal respondenten zijn kritisch en geven voorwaarden mee in de trant van *'het moet wel op elkaar afgestemd zijn'*.

Aanpak natuurontwikkeling vernieuwen

Ook hier vindt nagenoeg driekwart (72%) van de 65 respondenten dit belangrijk tot zeer belangrijk. Uit de open reacties blijken diversen niet op de hoogte te zijn wat die vernieuwing inhoudt. Een aantal respondenten roept op om vooral aan de slag te gaan.

Betrokkenheid

Op de vraag hoe de 48 respondenten betrokken zouden willen worden, is dat vooral bij het meedenken met een plan (52%). Gevolgd door meehelpen bij de realisatie en zelf natuur ontwikkelen (beide 44%). Ruim een derde van de respondenten geeft aan mee te willen helpen met het beheer (35%) of wil geïnformeerd worden op de nieuwsbrief (40%).

Geheel open vragen

Op de vraag wat respondenten aanvullend belangrijk vinden als het gaat om natuurontwikkeling reageert de helft van de 62 respondenten. Diverse keren wordt er genoemd om anderen er ook bij te betrekken. Dorpsbewoners/burgers (met grond en lokale kennis) en kinderen/jongeren.

Een 70 procent van de 52 respondenten heeft ideeën ter verbetering van de betrokkenheid van burgers en grondeigenaren. Ga vooral van te voren in gesprek met de mienskip is een devies wat veelvuldig wordt gegeven. Een van de respondenten verwoordt dit door *'Laat zien dat het om een gezamenlijke gebiedsopgave gaat. Dat we allemaal hiervoor verantwoordelijk zijn. Omarm elkaar en werk van onderaf samen.'* En laat ook vooral zien waarom je het doet en ondersteun (faciliteer) initiatieven, geven diverse respondenten aan.

Ook op de vraag hoe het budget voor natuur verhoogd kan worden, reageert het merendeel (70 procent) van de 52 respondenten met dat overheden meer

moeten bijdragen. Daarnaast wordt genoemd om fondsen in te zetten, crowdfunding, budget anders inzetten, coöperaties oprichten als land van ons, melkprijs verhogen, CO2 credits en door slim te koppelen met andere opgaven.

Hoe natuurontwikkeling gekoppeld kan worden aan andere ontwikkelingen geven 52 respondenten meerdere keren aan om dat gebiedsgericht te doen.

Hoe realisatie van natuur versnelt kan worden, kan volgens 52 respondenten door gewoon te beginnen (niet te veel polderen/pak kansen die zich voordoen/toon daadkracht), flexibeler zijn met de gebieden, ga het gesprek aan/betrek grondeigenaren en – last but not least – door het budget te verhogen. Een aantal respondenten geeft aan dat versnelling niet perse goed is.

Extra aanbevelingen worden door 46 respondenten gegeven en komt samengevat neer op:

- laat resultaten zien en enthousiasmeer (*'Meitsje der in feesje far'*);
- Ga met praktische mensen aan de slag;
- Luister goed naar de boeren en betrek hen erbij;
- En vooral *'doch it mei einoar! foar einoar'*.

Wat gaan we doen met deze uitkomsten?

De reacties sluiten goed aan bij de aanpak zoals Natuer mei de Mienskip die voorstelt in het aanbod. In navolging van de opmerkingen van de respondenten richten we een organisatie in met zoveel mogelijk uitvoeringgerichte mensen. We willen ervoor zorgen dat we beter laten zien hoe het gaat met de realisatie van het NNN. Bijvoorbeeld door daar in onze nieuwsbrief op in te gaan, maar ook door de voortgang te laten zien op onze website. Daarnaast willen we meer mensen vanuit de landbouw, natuurorganisaties én burgers betrekken bij de uitvoering. En omdat we zo blij zijn met de respons willen we ook vaker een enquête doen over de aanpak van Natuer mei de Mienskip om te onderzoeken wat er – bijvoorbeeld vanuit de mienskip – gevonden wordt van de verdere uitwerking.